

Prologus

Domi Aurelij Augustini Hip-
ponensis episcopi: in psalmu Bea-
tus vir qui non abiit ꝛc. prologus
incipit.

Muerfa sūt genera pphe-
tie: ꝛ p inde cui⁹ h vox: vñ
in q̄ persona pprie dictū
sit: aut cur titulu non ha-
beat: requiram⁹. Centuz
itaqꝫ ꝛ q̄nquaginta psal-
mos esse nulla dubitatio est. Et qui psal-
mus quotus sit: vel a quo recitat⁹ sit: titu-
loꝝ inscriptione ostēdit. Nō em̄ oēs psal-
mi a Dauid editi sunt. Ipe em̄ Dauid ex
omni ipso q̄ttuor principes spūscō mūda-
tos elegit: quoz noīa sunt Asaph: Eman:
Ethan: ꝛ Idithun: vt in quēcunqꝫ diuin⁹
spirit⁹ intrasset: hymnū deo caneret. Da-
uid ergo solus nouē psalmos ore pprio ce-
cinit: Reliq̄ aut ab illis quattuor principi-
b⁹ iuxta tituloꝝ inscriptionē sūt dicti. Dic-
aut qꝫ titulu sicut iā dixi nō habet: requi-
rendū nobis est: qua rōne inf ceteros sol⁹
nō habeat tituli inscriptionē: vñ a quo fue-
rit recitat⁹. Nā si psalmographus scdm̄ et
tertiu⁹ ꝛ quartū ꝛ omēs: vel in numero re-
digere: vñ causas singloꝝ ostēdere potuit:
cur nō ꝛ huic titulu imposuit: ꝛ vtru prim⁹
esset: ostēdit: Sed qꝫ hic psalm⁹ ppriā vocē
dei loq̄ntis inducit: ideo titulu nō hꝫ: Ne
quid diuio eloquio pponeret: Aut prim⁹
dicere: qui nō prim⁹: sed vnus est appella-
tus: ꝛ ideo pretitulationē habere non po-
tuit nec debuit: ne si habuisset vt prim⁹ es-
set: melior tantū in ordine numeri non au-
toritate iudicaret: Aut ne vt iam relatuꝝ
est: aliquid pponeret diuino eloquio psal-
mograph⁹ p̄titulatione pposita. Nā ꝛ pre-
ceteris potuisset intelligi: si prim⁹ dict⁹ fu-
isset. Et ideo sol⁹ titulu nō habet: vt p̄spi-
cū esset quantuz inter ceteros emineret.
Unde iam aniaduertere debet prudentia
vestra: quanta vis: quanta auctoritas: q̄n-
ta ratio in hoc psalmo versetur: cui nec ti-
tulum ausus est scriba preponere: nec nu-
merum indicare: vt solum eum ꝛ vnū: po-
tius q̄ primuz ostenderet. Igitur quia fa-
uente deo: et vocis auctoritas iam ostēsa
est: ꝛ tituli ratio demonstrata: supest: vt de
ipso psalmo tractemus.

ExPLICIT prologus.

Eiusdem diui Augustini de eo-
dem psalmo Tractatus incipit.

Psalmus

Beatus vir
qui non abiit in
consilio impio-
rum. De domino
nostro Iesu Chri-
sto: hoc est homine
dominico accipien-
dum est: Beat⁹ vir
qui non abiit in consilio impioꝝ: sicut ho-
mo terrenus: qui vxori consensit decepte
a serpente: vt dei precepta preteriret. Et
in via peccatorum non stetit. Quia
venit quidē i via peccatoꝝ: nascēdo sicut
peccatores: sed nō stetit: qꝫ eū nō tenuit il-
lecebra secularis. Et in cathedra pesti-
lentie nō sedit. Noluit regnū tēnū cū
supbia: Que idō cathedra pestilētie recte
intelligit⁹: qꝫ nō fere q̄sqꝫ est q̄ careat amo-
re dñandi: ꝛ humanā nō appetat gloriam.
Pestilētia est em̄ morb⁹ late puagatus: et
oēs aut pene oēs iuoluēs: q̄sqꝫ accōmo-
dat⁹ accipiat cathedra pestilētie: p̄ncipio-
sa doctrina: cui⁹ sermo vt cācer serpit. Be-
ide p̄siderād⁹ ē ordo vboꝝ: abiit: stetit: se-
dit. Abiit em̄ ille: cū recessit a deo. Stetit:
cū delectat⁹ est pctō. Sedit: cū in sua su-
perbia cōfirmat⁹: redire nō potuit: nisi per
eū liberat⁹: qui neqꝫ abiit in cōsilio impio-
rū: nec in via peccatoꝝ stetit: nec in cathe-
dra pestilētie sedit. Sed in lege dñi
fuit volūtas eius: ꝛ i lege eius me-
ditabit⁹ die ac nocte. Iusto non est lex
posita: vt dic̄ Apl̄s. Sed aliud est esse i le-
ge: aliud sub lege. Qui ē in lege: scdm̄ legē
agit. q̄ est sub lege: scdm̄ legē agit. Ille ḡ li-
ber est: iste seru⁹. Beinde aliud est lex que
scribit⁹ ꝛ imponit seruiētī: aliud lex que mē-
te p̄spiciat ab eo qui nō indiget lris. Medi-
tabit⁹ die ac nocte: Aut sine intermissione
intelligendū est: Aut die in leticia: nocte i
tribulatiōib⁹. Bicif em̄: Abraā diē meuz
vidit: ꝛ gauisus est. Et de tribulatione di-
cit⁹: Insup et vsqꝫ ad noctē emēdauerunt
merenes mei. Eterit itaqꝫ lignū qd̄
plātatu est scdm̄ decursus aquarū. Alia lra.
Iscus.
Id est: Aut scdm̄ ipam sapientiā q̄ digna
ta est hoīem suscipe ad salutē nrām: vt ipe
hō sit lignū plantatū scdm̄ decursus aq̄ꝝ.
Pot em̄ h intellectu accipi qd̄ in alio psal-
mo dī: Fluit⁹ dei replet⁹ est aq̄: Aut scdm̄
spiritūscm̄ scdm̄ quē dī: Ipe vos bapti-
zabit in spūscō. Et illud: Qui sitit: veniat
ꝛ bibat. Et illō: Si scires donū dei: ꝛ q̄s est

qui a te aq̃m petit: petisses ab eo: et daret tibi aquā viuā: vñ q̃ biberit: nō sitiet in eternū: s̃ efficiet in eo fons aque salientis in vitā eternā: Aut scdm̃ decursus aq̃z: scdm̃ poplōz pctā: qz et aque ppli inīprant in apocalypsi. Et decursus nō absurde intelligit lapsus: qd̃ ptinet ad delictū. **Lignū** ḡ illd̃: id est dñs noster: de aquis decurrentibus: id est pplis pctōrib⁹: trabēs eos in radices discipline sue: **Fructus dabit:** Hoc est: p̃stituet ecclias: **In tpe suo:** Id est post q̃ clarificat⁹ est resurrectione et ascensione in celū. **Tūc** em̃ sp̃s sc̃to misso aplis: et eis i fīducia sui confirmatis et directis: in p̃p̃los fructificauit ecclias. **Et foliū ei⁹ nō decidet:** Id est ṽbū eius nō erit irritū: qz oīs caro senū: et claritas hoīs vt flos senū: senū aruit et flos decidit: ṽbū aut dñi manet in eternū. **Et oīa quecūq; fecerit prosperabuntur.** Id est: quecūq; illud lignū attulerit: q̃ oīa videlicet accipiēda sūt: fructus et folia: id est: facta et dicta. **Nō sic impij nō sic: sed tāq; puluis que proijcit ventus a facie terre.** Terra hic accipiēda est ipsa stabilitas in deo: Scdm̃ quā dicit: **Dñs ps hereditatē mee: eternū hereditas mea p̃clara est mihi.** Scdm̃ hāc dicit: **Sustine dñm et observa vias ei⁹: et exaltabit te vt possideas terrā.** Scdm̃ hanc dicit: **Beati mites: qz ipsi hereditate possidebūt terrā.** Similitudo aut hinc ducta est: qz vt h̃ terra visibil⁹ exteriorē hoīem nutrit et p̃tinet: ita illa fra invisibil⁹ interiorē hoīem. **A cui⁹ fre facie p̃ijcit ṽtus impiū: id est supbia: qz inflat.** Quā cauens ille q̃ inebriabat ab vbertate domus dei: et torrēte voluptatis ei⁹ potabat: dicit: **Nō veniat mihi pes supbie.** Ab hac terra p̃ijcit supbia eū q̃ dixit: **Donā sedē meā ad aq̃lonē: et ero s̃ilis altissimo.** Ab hui⁹ terre facie p̃ijcit etiā eū q̃ cū p̃sensisset et gustasset de ligno p̃hibito vt esset sicut de⁹: abscondit se a facie dei. **Hāc terrā ad interiorē hoīem p̃tinere: et inde supbia hoīem p̃fici:** maxie intelligi pōt i eo qd̃ scriptū est: **Quid supbit terra et cinis: qm̃ in vita sua p̃iecit intima sua:** Tūc em̃ p̃iecit⁹ est: nō absurde se dicit p̃iecit⁹. **Ideo non resurgūt impij in iudicio:** Ideo scz: q̃ tāq; puluis p̃ijciunt a facie terre. **Et bñ eis dixit auferri qd̃ supbi ambiūt: id est vt iudicēt: vt h̃ ipm̃ plani⁹ dictū intelligat: sequenti sentētia.** **Neq; peccatores i consilio iustoz.** Solet em̃ hoc modo repeti

plani⁹ qd̃ super⁹ dicit: vt pctōres intelligant impij: et qd̃ supra dictū est in iudicio: hoc dictū sit in cōsilio iustoz. **Aut certe si aliud sūt impij: aliud pctōres: vt q̃q; oīs impi⁹ pctōr sit: nō tñ oīs pctōr sit impius.** Impij nō resurgūt in iudicio: id est resurgent quidē: sed nō vt iudicent: qz iam penis certissimis destinati sūt. **Pctōres aut nō resurgūt in cōsilio iustoz: id est vt iudicēt: s̃ forte vt iudicent: vt de his dictū sit: Uniuscuiusq; op⁹ quale sit ignis p̃babit.** Si cui⁹ op⁹ māserit: mercedē accipiet. Si cui⁹ aut op⁹ exustū fuerit: detrimētū patietur. ipse aut salu⁹ erit: sic tñ quasi p̃ ignem. **Qm̃ nouit dñs viā iustoz.** Quē admodū dñs nouit salutē medicina: morbos aut nō nouit: et tñ etiā morbi arte medicine agnoscūtur: Sic dici pōt nosse dominū viā iustoz: viā vō impioz nō nosse: nō qz aliqd̃ dñs nescit: et tñ dicit pctōrib⁹: nō noui vos. **Iter aut impioz pibit.** Pro eo positū est ac si diceret: iter aut impioz nō nouit dñs. **Sed plani⁹ dictū est: vt h̃ sit nesciri a dño: qd̃ est p̃ire: et h̃ sit sciri a dño: qd̃ ē manere.** Ut ad sciētiā dei esse p̃tineat: ad ignorātiā vō nō esse: quia dñs dicit: **Ego sum q̃ sum.** Et qui est: misit me. **Explicit Tractatus de ps. I**
Incipit Tractatus de ps. II
Quid fremuerūt gētes: et populi meditati sunt inania. **Astiterunt reges terre: et principes conuerterunt vni aduersus dñm: et aduersus christū eius.** Pro eo dictū est vt quid: ac si diceret frustra. **Nō em̃ impleuerūt quod voluerūt: vt christus exstingueret.** Bicit h̃ ergo de p̃secutorib⁹ dñi: qui et in actib⁹ ap̃lōz cōmemorant. **Dirupam⁹ vincula eoz: et abijciam⁹ a nobis iugum ip̃lōz.** Qd̃ possit et aliter intelligi: tñ ap̃t⁹ ex eoz r̃i p̃sona accipit: quos dixit inania meditatores: vt h̃ sit dirupam⁹ vincula eoz: et abijciam⁹ a nobis iugū ip̃lōz: dem⁹ opam vt nō nos alliget neq; imponat nob̃ christiana religio. **Qui habitat in celis iridebit eos: et dñs subsannabit eos.** Repetita sententia est. **Nā p̃ eo qd̃ est: qui habitat in celis: subsequēter positū est: dñs: et p̃ eo qd̃ est: iridebit: subsequēter positū est: subsannabit: nihil hoīz tñ sapere oportet carnaliter: q̃si aut buccis de⁹ irideat: aut naso subsannet: s̃ ea vis accipiēda est: quā dat sc̃is suis: vt futura cer-**

Alia lra.
t defluet.

Alia lra.
t faciet.

Alia lra.
t quare.

Alia lra.
t p̃ijciam⁹